

SLOVENSKI NAROD.

Inškrtači dan popoldne, iznosni nadležje in prazniki.

Inškrtači: Prostor 1 m/m × 54 m/m za navadne in male oglase 80 vin., za nadne razglate 1:20 K, za poslano in reklame 2 K. — Pri naročilu nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inškrtača naj se priloži znamka za odgovor.

Upravnštvo „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knaflova ulica št. 5, pristilno. — Telefon št. 90.

Shod JDS u Mariboru.

Na nedeljskem shodu v Mariboru je bivši predsednik deželne vlade dr. Žerjav med drugimi izvajal:

V Sloveniji je začela huda strankarska vojna. Mi smo zrasti v borbah, zato se je ne bojimo. A priznati moramo, da nam z narodnega stališča ni ljuba. Ko smo med vojno spoznali marsikaterga poštenega duhovnika, smo se za trdno zaobljubili, da bo nekaj let miru v strankarstvu. Mnenja smo, da imamo toliko gospodarskega dela, da zacetimo rane, da bi kazalo vse moči osredotočiti. Leta 1919 je naša stranka lojalno držala besedo in najboljše moči posvetila nehvaležnemu upravnemu in socialnemu delu. Tačas pa, ko smo se mi trudili z vsemi možnimi socialnimi vprašanji, so cerkevni krogi obrnili drugače.

V rokah imam »Ljubljanski škofski list«, ki na prvem mestu poroča o shodu dekanov 23. aprila 1919. Predsedoval je ljubljanski škof. Človek bi mislil, da je ta službeni shod obravnaval verska in moralna vprašanja. A stvar je vsa druga: V otvorenitem govoru pravi škof, da v l. 1916 in 1917 ni sklical pastoralnega shoda. Zakaj? Ker zato z verskega stališča ni bilo potrebe? Zdi se mi, da je ta potreba postala. A škof pove, zakaj: »Ker so se nam politične razmere sploh in posebej v SLS vedno bolj zamotavale. Torej strankarska politika ni dovolila cerkevnega shoda! Nato je začelo posvetovanje, ki kaže, da nimamo opraviti s cerkveno konferenco, temveč s shodom zaupnikov SLS. Ne sicer onih, ki si domisljajo, da so »zaupniki«, temveč onih pravih vodij, t. j. cerkvene hiherarhije, ki je in ostane edini vodja klerikalizma v vseh deželah. Pastirski shod konča s političnim programom dela: V vsaki župniji mora duhovnik ustanoviti politično društvo za — kmene, namesto »Kmečka zveza«, kakor jo širi »naša« V. I. S. To so res lepe »kmečke« organizacije, ki jih je zamislila in ustavila katoliška duhovščina po narodu iz Rima. Končno graja škof, da nekateri duhovni gospodje »niso za to prepotrebno delo zavzet«. Hudo jih pokara in nato sledi ukaz: »Hitro na noge!«

Vse to primaša uradni list škofskega ordinariata! Kaj bi rekli, če bi šef kakega urada sklical uradnike in jim dal na službeni konferenci ukaz, da ustanove podružnice JDS? To pa bi še objavil v službenem listu. Jako zanimiv je »Škofski list« od 20. januarja 1920. Tu je seveda

zopet sama strankarska politika in se proklinja vse stranke, ki niso SLS. Nato piše škof: »Hvala Bogu, ravnikar čitam, da je ministrstvo v Beogradu, kjer sem tudi sam pismeno in osebno posredoval, vendarle sklenilo izdatno mesečno doklado, da se bo ste mogli oddahniti...« To je bilo ministrstvo g. D. a v i d o v i c a in g. K r a m e r i a. Demokratje so duhovščini zvišali plače. To bi bicer ne bilo niti slabega, a s tem denarjem so plačani agitatorji ene stranke, ki jim njihov službeni šef ukazuje, da morajo, če hočejo biti duhovniki in torej od države plača prejemati, biti agitatorji SLS.

Ne razumem, da se med pošteno duhovščino ne najde ničesar, ki bi se upal upreti se terorizmu. Če smo si morali v Avstriji dati dopasti, da je državni denar plačal agitatorje ene stranke, da se je nekaznjeno smelo strankarji s cerkvenimi sredstvi, v Jugoslaviji to ne pojde. Pozabljaj se, da je latinščina prišla v deželo skupno s pariskim Teselnom. Tesel je šel. Poslednjikrat apeliramo na zmerne elemente v katoliški duhovščini, naj zlorabo vere opuste. Mi ne maramo kulturnega boja in se ga bomo branili. A mi dvoma, da bo narod, ki je izvojeval politično svobodo, zmagal v borbi za svobodo duha.

Naši rojaki z duhovščino vred v okupiranem ozemlju od Rima zahtevajo staroslovensko bogoslužje. Kako naj upajo na uspeh, če oni, ki so v svobodni državi, ta zahtevek opuščajo in zamolčujejo?

Strankarska borba nam je zlasti neljuba na granicu, kjer imamo za leta dela, da popravimo, kar je po kvarila prejšnja država. Predvojni način narodnosti borbe pa ni v zdržljiv v novi državi, kjer smo sami odgovorni gospodarji.

Naša država je v narodnostnem oziru in enotnem. Drobci tujih narodnosti so tako mali, da moremo mirno sprejeti kot državno načelo: narod (nacija) in država sta istovetna. Država Srbov, Hrvatov, Slovencev poznala je en narod: narod Srbov, Hrvatov, Slovencev. S tem ne zanikamo, da postope narodnosti, ki se morejo enakopravno razvijati kulturno in gospodarsko in zlasti tudi gojiti svoj jezik. Italijani v Nici so del francoskega naroda in nične med njimi ne misli na Italijo. Tudi politično se seveda morejo enakopravni državljanji udejstvovati, vendar ne moremo dopustiti, da se organizirajo, n. pr. Nemci kot posebna politična stranka. To

bij samo po sebi dokazalo stremljenje, da se žele osamosvojiti kot narod v državi. To bi bila napoved boja, pa bodi ime stranke in program še tako neutralen. Tega boja na želimo, Onim, ki so v resnici Slovenci, a jih je politič. borba (posebno klerikalna politika) zanesla v eno vrsto z Nemci pod Avstrijo, je vrnitve k narodu odprta. Nismo za osvetljivost in najmanj za takto se kire. Izgubljeni sin najdi pot nazaj k nam. Pa tudi Nemci sami niso od političnega dela izključeni, če se po svojem kulturnem in socialnem prepričanju pridružijo domačim jugoslovanskim strankam. Seveda, kdor še računa preko granice, tega bomo uničili, in kdor bi rad Nemce kot poseben narod konstituiral in vodil v boj, tega bomo znali razrožiti.

Naša stranka vsa ta pomirljiva načela lahko izreče brez strahu: Bili smo nacionalni, ko je SLS leta 1908. denuncirala ljubljanske demonstrante, ko je uvedla Nemce v ljubljanski občinski odbor, ko je uvedla avstrijsko policijo v Ljubljano, ko je v Gradišču proglašila dr. Kukovca za izvršek Slovenskega, ker si je upal reči, da se bomo Jugoslovani ujednili. Bili smo nacionalni, ko je 5. julija 1914 SLS pozvala Avstrijo na vojno zoper Srbijo. Od te strani odklanjamо vsak očitek, ako danes kot odgovorni državljan nudimo nemški narodnosti možnost, da v tej naši državi najde mirno stacho.

Našo celokupno delo je zdaj osredotočeno na konsolidacijo države. Marsikdo bi se rad odtegnil političnemu delu, ker mu to in ono ne ugaia. Tudi meni se včasih vsi ti spori, kritike in vsa nezrelost tako gabi, da bi se najraje potegnil v kot. Rekli pa smo A: državo hočemo, reči moramo že B: z daj moramo uredit, pa naj pri tem izkrivimo. Če se trudimo za našo JDS, nas vodi globoko uverjenje, da države ne moremo urediti, če ne bomo v parlamentu dobili krepke večine, ki bo prevzela odgovornost za parlament in mirno dela po programu. Mi ne bomo konstitucionalna, temveč parlamentarna država. Tu pa sloni usoda države v delozmognostni večini. Ta večina mora izhajati iz vse države. Stranke iz enega plemena (Starčevecanci, radikalci) iz ene vere (klerikalci) so razdržljivi, ki nam prepotrebno konsolidiranje že s samim svojim obstankom kvarijo. V Angliji si stoletja delita moč dve stranki, ki gresta preko vse države. Na Češkem stanovske stranke niso dosegle posebnih uspehov v vodstvu države. Prihodne volitve bodo izpadle tudi tam

Naša država je v narodnostnem oziru in enotnem. Drobci tujih narodnosti so tako mali, da moremo mirno sprejeti kot državno načelo: narod (nacija) in država sta istovetna. Država Srbov, Hrvatov, Slovencev poznala je en narod: narod Srbov, Hrvatov, Slovencev. S tem ne zanikamo, da postope narodnosti, ki se morejo enakopravno razvijati kulturno in gospodarsko in zlasti tudi gojiti svoj jezik. Italijani v Nici so del francoskega naroda in nične med njimi ne misli na Italijo. Tudi politično se seveda morejo enakopravni državljanji udejstvovati, vendar ne moremo dopustiti, da se organizirajo, n. pr. Nemci kot posebna politična stranka. To

»Karel je še v hotelu!« sosed, rokavičar Kavčič.

»Kdo? Kdo?« so izpraševali iz množice in sili zopet skupaj. »Povejte no! Mojster brivec naj govorji, če kaj ve!«

»Sin rajnega cesarja Leopolda! Namestnik cesarski v Lombardiji, je pojasnjeval brivec, mlad, šeden mož nekaj nad trideset let.

»Aha!« so dejali nekateri, a viden je, da še vedno niso na jasnu.

»Poslušalte!« se je oglasil Danē. »Povem vam in razložim to reč, če hočete?«

»No, le povejte! Vi veste itak vedno vse!«

»Torej! Ampak zafrkavati se ne dam! Da vam več ko marsikdo, tega se zavedam. Vsega pa še papež ne ve, ker sicer bi ne bil šel Francoskom kašči pihati! Torej!«

Različnega se je delal Gregor Danē, spoštovani ljubljanski brivec, barokar in hišni posestnik. Umolknil je ter čakal, da ga poprosijo iznova, naj iztresa svojo vedno polno malho najovejših novic. In Danē se ni motil. Ljubljancanje, od nekdaj lehkomseln in radovedni, so še hujše pritisnili na brivca, prošč ga:

»Povejte! Saj ni ničesar misil niti hudega, gospod Danē!«

»Torej, je začel Danē. Pravzaprav je dejal: »Also,« kakor je vobče radi mešal svojo

govorico z nemškim in laškim növirkim, da mi se zdeli ljudem njegova kašča tem inmenitnejša.«

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

dal to že odnekaj.

»Kaj je dejal? Kaj je povedal?« je šlo skozi množico.

»Ta je bil vendar nadvojvoda Ferdinand!« je odgovoril nekdo, kakor da bi bil ve-

<p

Lahko se trdi, da maritimni blok je faktično postojal, čeprav mu preti se precej nevarnosti. Največja pa je nevarnost ravno na načvajnešem sektorju, na sredozemskem. A ona črna točka, ki kvare harmonijo, je pa jadransko vprašanje, bolje rečeno italijansko - jugoslovenski spor radi gospodarstva na Jadranskem morju. Ker pa ste obe državi Italija in Jugoslavija — neobdrodno potrebuje člana maritimnega obroča, kakor smo ravno kar pokazali, tedaj postane tudi vsakemu jasno, da ni jadransko vprašanje zadeva, ki se tiče samo nas in Italije, ampak da ono enako interesira ostale člane maritimnega bloka ravno zaradi velike nevarnosti, ki bi mu pretila, če bi se rešilo to vprašanje enostransko in nepravično.

Kje pa tisti nevarnost za maritimni blok v slučaju nepravilnih odlok v jadranskem vprašanju? Pred vsem se ima batiti te nevarnosti Italija sama. Če bi se namreč ona vgnezdila na Balkanu, če bi bilo jugoslovensko pleme ponizano in razčlenjeno radi aneksije tisočev in tisočev Jugoslovenov po Italiji, če bi se dalje do Italiji gospodarstvo na Jadrani na skodo jugoslovenskih interesov, tedaj se razume samo po sebi, da bo Jugoslavija prisiljena pridružiti se kontinentalnemu bloku, maritimni blok pa bi izgubil s tem enežo zelo važnega člana iz svojega sistema. Posledica priključitve Jugoslavije k kontinentalnemu bloku pa bi bila obnovitev stare Avstrije v obliki Donavskih Zjednjivih Držav. Mislimo, da smo daleč od tega, ali se želimo ipak pojavljajo glasovi o možnosti nekakega sporazuma med državami, ki so nastale na teritoriju prve Avstrije. Mi jih ne jemljemo resno, ali so vendar javno svarilo na poslov Italije, vržene v svet z namegom, da bi se Italijo vendar enkrat pridobilo na lep način za pravično rešitev jadranskega vprašanja, ki bi bila pred vsem v njenem lastnem interesu.

Z Jugoslavijo bi zavezniki izgubili mnogo in bi imeli ogromno škodo. Ni treba, da se mi Jugosloveni prevzamemo, ali na drugi strani bi bilo naravnost škodljivo, ko se ne bi zavedali svoje prave moći in veljave. Jugoslavija ima vse predpogoje, da postane lahko v kratkih letih velesila v pravem pomenu te besede. Na njenem ogromnem teritoriju stanuje mlad, zdrav in žilav narod. Ima mnogo še neobdelane zemlje, kar bo omogočilo živahnou kolonizacijo in potem takrat brzo naraščanje ljudstva. Prirodna bogastva nad in podzemna so izdatna (premog, rude, gozdovi itd.) tako da se bo lahko razvila v najbljižji bodočnosti živahnna industrija in zunanja trgovina. Da se bo zelo mnogo gledalo tudi na to, da se naša bojna moč popne na ono stopnjo, ki jo bo zahteval zunanj položaj naše domovine in evenualne zvezze z drugimi državami, o tem ne more biti nobenega dvoma, se je pomisli na globoku patriotsko čustvovanje našega roda. Lahko gremo naravnost tako daleč, da porečemo, da bi Zaveznički več izgubili z Jugoslavijo nego z Italijo. Pri tem seveda nimamo prav nobenega namena podcenjevanja važnosti Italije same za maritimni blok, najmanj pa smo hoteli reči, da bi ne bila za isti tudi izguba Italije ogromna škoda.

Položaj Jugoslavije na mirovni konferenci z ozirom na jadranski spor pa je gotovo povoljnnejši nego položaj Italije, ker je v interesu vseh zaveznikov, da na neki način trajno privežejo Jugoslavijo k sebi. To pa bodo mogli doseči samo na jeden na-

čin, in sicer ako iž nje napravijo pomorsko silo, ki bo v bodočnosti primorana braniti ga, proti onim, ki ga bodo skušali dokopati. Da se bo to nreli ali stot' agodilo, je lahko zelo verjetno, da ne rečete agorno. Težko je namreč predstaviti, da se bo Rusija »vduala v voljo božjo« in si dala brez odpora zapored vrat na široko morje. Verjetno je, da bo tvegala tudi vojno, za svetovno morje. Njena prihodna zavzetja bosta gotovo Nemčija in Kitaj, kateri smo že omenili, ker bi imelo vse tri države iste, t. j. kontinentalne interese.

Bog ne da, da bi doživel ta spopad teh dveh blokov. Verjetno je vsaj, da se bo napravilo vse kar bo mogoče, da se reši mir. Ali če pomislimo, da se je »reševal mir« leta in leta pred zadnjim vojno in se vendar ni rešil, tedaj postane človek nolens volens pesimist. Da pa se je začel diplomatični duel med obema blokoma, to nam jasno dokazuje trdovratno stremljenje rus. vlade, da zaključi mir z eno ali drugo državo maritimnega sistema. Ravno v tem času se govorji, da je ponudila sovjetska vladida mir tudi Italiji, in g. Nitri je baje že imel nekoliko posvetovanj s boljeviškimi zastopniki. Ravno tako je predložil Čičerin mir tudi Romuniji itd. Do sedaj ni imel nobenega važnega vspeta pri svoji »ofenzivi za mir«. Odklanjajoče držanje posebno malih držav pa je simptomatično, ker je zadosten dokaz, da smatra Vrhovni Svet mir z Rusijo, ki je se sedaj najnevarnejši član kontinentalnega bloka, za svojo stvar a celo vprašanje mira s sovjeti kot nedeljiv kompleks, ki ne dopušča nikakih izjem, t. j. nobenih separatnih mirov.

Od mira s sovjetsko Rusijo bo odvisna najbljižja bodočnost Evrope in celega sveta. Zaveznički bodo storili vse mogoče, da jim takšen mir, ki je neizogiben, ne pokvari njihovih računov, njihovega maritimnega bloka. Ker pa igrate v tem bloku integratno važno vlogo ravno Italija in Jugoslavija, se brez njiju dveh nemore niti zamisliti gori opisana svetovna politika maritimnega bloka. Radi tega pa ni jadranski problem čisto italo - jugoslovensko vprašanje, ampak vprašanje one obče svetovne politike, ki je direktna posledica izhoda evropske vojne.

Zdi se mi, da bo prisko do direktnih pogajanj med Italijo in Jugoslavijo. Naša delegacija na konferenci mira je pokazala že ob več prilikah, da ji ne primanjkuje politične dalekovidnosti. Nadejati se je torej da bodo imela tudi dovolj poguma, in da bo dala razumeti Italijanom ob prvem sestanku, da se Jugoslavija zaveda svojega položaja ne samo v evropski, nego tudi v svetovni politiki. Do popolnega in iskrenega sporazuma pa bodo prišli brez nobenih težav le tedaj, če se Italija postavi na edino logično stališče, ki ga zahteva splošna situacija v svetovni politiki, to se pravi, da bo v Jugoslaviji glede na svojega smrtnega sovražnika, ampak enakopravnega in enako važnega, in na vsezdajne tudi enake vrednost in člana enega in istega svetovno-političnega sistema.

V nasprotnem slučaju, t. j. če ne pride do začlenjenega sporazuma in če se se ne najde pravična formula v jadranskem problemu, tedaj bo neizogibno slediti izstop bodisi Jugoslavije bodisi Italije iz maritimnega bloka. Ta eventualni dogodek pa bi popolnoma modifirjal in »pokvaril« sedanjem ravnotežo, a posledice bi bile nedogledne za celo Evropo in morda tudi za celi svet že v najbližji bodočnosti... .

Caveant consules!!

vih sicer izpostavljen tekočini. Konec Jugoslovenskih 88. Vladočničkih političnih zgodnjih zavzetih v Danici, kjer so milijoni in dobro znane jugoslovenski ljudstvi in politiki proti Italiji, radi atd. na dan sestanke. Ko sem prešel obtočilo, zavoril meni moč, da je to zavzetje v tem zadružju, tako da bi bil poslušan resnik. Medtem so klericalci v Idriji v životevščem vremenu in zgodnjem vest, da so me že uveli na ljudi v tem gradu. Samo nekaj minut pozne obtočko, moje obravnavo so je zavzel na sodnik dr. Pegan, ki imel z dr. Warchanekom dolgo konferenco. Kako pa je nepravilno, alijekovit, da Ciovek lahko misli. Obravnavi sam nočesa govoril, saj je bila moč v zavzetju vsekakor poslušana. Sodnik je sam čutil to in opazil sem presenečenje, ko nisem takoj privljal pitziva. In res ga nisem vozil, ker sem po takem sodnem postopku uvidel njege brezuspelnost in bi si z njim samoučinkovito podaljšal jedo za nekaj mesecov. Kako je vodil obravnavo dr. Warchanek, vse po zaslugi dr. Pegana, je najlepši dokaz spontana izjava rač. podč. Burja v prisotnosti tovarša Viktora Rusa, ki sem po prestari joči zopet nastopil vojaško službo v bolnični na obrtni soli: »Novak, ravnavali ste nesposlatno, da niste zahtevali zaprisege prič, ker so vse lagalo.«

Glavna priča proti meni je bil detektiv Šinkovec, ki je bil v aktivni službi degradiran, a si je ob mobilizaciji samovoljno našel zvezde. Vsa ta faktka so bila tako vplivala na vseh, da bi bil zahteval obnovitev kazenskega postopanja ali pozneje vsaj vložiti prošnjo za pomilovanje, toda moreno značilo, se je protivilo bitti deljenec tudi najmanjših mlinosti avstrijskih kraljev. Pisal sem malo več o svoji obsojni storil, da se zategadel, da se previdi, na podlagi kakih obsodbe me je spravil dejelni odbor, recete dr. Pegan, ob službo. Vodil sem, da imam na namreč smatrano za vredno, obvestiti o moji obsoobi Idrijsko občino in županstvo mi je izplačevalo do aprila 1915 redno službeno prejemanje stalnega uradnika. Tu pa poseže vnes dejelni odbor in ukaza protipostavljavo občinsku županstvu. Da mi mora takoj ustaviti plačilo in zaproti takratnemu županu Stravsu z obenomo odgovornosti. Župan se je ustrashil (kdo se ne bi v onih dneh) in mi s 1. maja 1915 ustavil plačilo, ne da bi bil uvedel prej proti meni disciplinarno postopanje. Ni bilo torej dovolj dr. Pegana, da mi je povzročil 9 in pol mesecov ječa, hotel me je še gmočno popolnoma umišljil. Po prestanti vojaški kazni me je občinski odbor idrijski skoraj enoglasno (štiri klerikalni občinski odborniki so se vzdržali glasovanja) na podlagi pravovske disciplinarske komisije zopet potrdil v mojem službenem razmerju. Toda kateketa Oswalda ni bilo in županstvo mi je izplačevalo do aprila 1915 redno službeno prejemanje stalnega uradnika. Tu pa poseže vnes dejelni odbor in ukaza protipostavljavo občinsku županstvu. Da mi mora takoj ustaviti plačilo in zaproti takratnemu županu Stravsu z obenomo odgovornosti. Župan se je sčasoma načeloval, da se imenovanje nista dobiti takoj, ker se je imenovanje nista na odlicnem mestu kot dvorni svetnik pri poverjenstvu deželnih viad. Toda kateketa Oswalda, ne bo vložil gritožbe proti razdeljenemu dejelni odboru, kar je bilo možno dobiti edino z razpustom občinskega odbora. Imenoval sem županta Pirnatu in če se ga sedaj malo več spominjam, mi je povod dejstvo, da se imenovanje nista na odlicnem mestu kot dvorni svetnik pri poverjenstvu deželnih viad. Ljubljani. Ročni Slovenc, je bil poleg svojega klerikalnega misljenja najazgrjenejši nemščutkar, vsa rodbina je bila vzgojena v strogu nemško-nacionalnem duhu in njegovem stilu, kater se pripravuje v Idriji, ne brez podlage, se je boril v graški legiji protovoljci na koristi front proti Jugoslovenom. Pirnata nemščutarska zagrljenost in napuh je segal tako daleč, da si je dal točnemu izjave idrijskega ruderja pred vložilim uradnikom iz ministrstva po rud. oskrbičnemu Čehu Vičtoušu. Ta nemščutkar je bil izvoljen idrijski klerikalci in njihova največja zavzetja v zapovediščju narodnih in socialistično-demokratičnih dohodov v Idriji. Nastojal Oswaldu in Pirnato delo je bilo, da sta na čes not v najboljši zemi postavili na čelo iz mojega dotedanjega uradnika stanovanja. Toda klerikalna budost in županstvo je bila zadovoljena. Iz Ljubljane sem bil kot vojak premeden v Postojno in podeljen neki pisarjan. Italij. novelista, a ostal tam samo tri tedne. Nekaj dne mi je namreč pisarjan premedil, da se moram prizaviti, da se obvezam prizaviti za odvod ne zavzetju v Štefan. Če mi nis popoldne so me odprali z avtomobilom (kakršen je bil pristojni vojak) in v sprejetju na postolstvo postavilo in dalec v vložek v Ljubljano. Na zbirališču v Štefanu so mi odzvali posrebov, kdo pred vrata stražo z nasiljem balonjem. Niso mi dovolili dati k raportu ali vložiti v Štefan. Komčno. Not političnega osmisljenja so mi po času močno odpravili z vojščko eksperto v Gradec. Iz hlove se premakla v Štefan, kjer je bila spomiljena, da je klerikalni pristojni s seboj v Štefan. Battistia in nebotični državni. Ni se bil od cesarsko - kraljevih sodnic obvezan vložiti svojega političnega predstavnika, tudi kot navadne zločince?

in Ljubljane sam dr. Pegan. O prevara dem začel v italijansko ujetništvo in če 24. avgusta sem došel v Trst tako zabiljeno po ravno prestari težki bolzeni, da sem moral divljati poslovni na Marmi pod od nezvestnovo na grad sv. Jurija. Kasne hitro so izvedli klericalci v Idriji, da so imam vrniti domov, saj že zastavil s svojim življenjem in narodom da bi me bila poslušala, saj me 30. septembra Italijani internirali in 24. oktobra odvrali v Omalo dober dan sem došel v Idriji in življenje krenuo in zatajeval s svojega narodnega predstavnika in deloval v pravljicah. To je razlog, da je zavzel državo, alijekovit, da Ciovek lahko misli. Obravnavi sam nočesa govoril, saj je bila moč v zavzetju vsekakor poslušana. Sodnik je sam čutil to in opazil sem presenečenje, ko nisem takoj privljal pitziva. In res ga nisem vozil, ker sem po takem sodnem postopku uvidel njege brezuspelnost in bi si z njim samoučinkovito podaljšal jedo za nekaj mesecov. Kako je vodil obravnavo dr. Warchanek, vse po zaslugi dr. Pegana, je najlepši dokaz spontana izjava rač. podč. Burja v prisotnosti tovarša Viktora Rusa, ki sem po prestari joči zopet nastopil vojaško službo v bolnični na obrtni soli: »Novak, ravnavali ste nesposlatno, da niste zahtevali zaprisege prič, ker so vse lagalo.«

Dr. Pegan je sam začel v italijansko ujetništvo in če 24. avgusta sem došel v Trst tako zabiljeno po ravno prestari težki bolzeni, da sem moral divljati poslovni na Marmi pod od nezvestnovo na grad sv. Jurija. Kasne hitro so izvedli klericalci v Idriji, da so imam vrniti domov, saj že zastavil s svojim življenjem in narodom da bi me bila poslušala, saj me 30. septembra Italijani internirali in 24. oktobra odvrali v Omalo dober dan sem došel v Idriji in življenje krenuo in zatajeval s svojega narodnega predstavnika in deloval v pravljicah. To je razlog, da je zavzel državo, alijekovit, da Ciovek lahko misli. Obravnavi sam nočesa govoril, saj je bila moč v zavzetju vsekakor poslušana. Sodnik je sam čutil to in opazil sem presenečenje, ko nisem takoj privljal pitziva. In res ga nisem vozil, ker sem po takem sodnem postopku uvidel njege brezuspelnost in bi si z njim samoučinkovito podaljšal jedo za nekaj mesecov. Kako je vodil obravnavo dr. Warchanek, vse po zaslugi dr. Pegana, je najlepši dokaz spontana izjava rač. podč. Burja v prisotnosti tovarša Viktora Rusa, ki sem po prestari joči zopet nastopil vojaško službo v bolnični na obrtni soli: »Novak, ravnavali ste nesposlatno, da niste zahtevali zaprisege prič, ker so vse lagalo.«

Dr. Novak je sam v kratkih potekih svetuščal, ki prejšao razveseljuje vse neskončno hudočnost in mačevalnost klerikalcev, storil sem to zategadel, da se previdi, na podlagi kakih obsodbe me je spravil dejelni odbor, recete dr. Pegan, ob službo. Vodil sem, da imam na namreč smatrano za vredno, obvestiti o moji obsoobi Idrijsko občino in županstvo mi je izplačevalo do aprila 1915 redno službeno prejemanje stalnega uradnika. Tu pa poseže vnes dejelni odbor in ukaza protipostavljavo občinsku županstvu. Da mi mora takoj ustaviti plačilo in zaproti takratnemu županu Stravsu z obenomo odgovornosti. Župan se je sčasoma načeloval, da se imenovanje nista dobiti takoj, ker se je imenovanje nista na odlicnem mestu kot dvorni svetnik pri poverjenstvu deželnih viad. Ljubljani. Ročni Slovenc, je bil poleg svojega klerikalnega misljenja najazgrjenejši nemščutkar, vsa rodbina je bila vzgojena v strogu nemško-nacionalnem duhu in njegovem stilu, kater se pripravuje v Idriji, ne brez podlage, se je boril v graški legiji protovoljci na koristi front proti Jugoslovenom. Pirnata nemščutarska zagrljenost in napuh je segal tako daleč, da si je dal točnemu izjave idrijskega ruderja pred vložilim uradnikom iz ministrstva po rud. oskrbičnemu Čehu Vičtoušu. Ta nemščutkar je bil izvoljen idrijski klerikalci in njihova največja zavzetja v zapovediščju narodnih in socialistično-demokratičnih dohodov v Idriji. Nastojal Oswaldu in Pirnato delo je bilo, da sta na čes not v najboljši zemi postavili na čelo iz mojega dotedanjega uradnika stanovanja. Toda klerikalna budost in županstvo je bila zadovoljena. Iz Ljubljane sem bil kot vojak premeden v Postojno in podeljen neki pisarjan. Italij. novelista, a ostal tam samo tri tedne. Nekaj dne mi je namreč pisarjan premedil, da se moram prizaviti, da se obvezam prizaviti za odvod ne zavzetju v Štefan. Če mi nis popoldne so me odprali z avtomobilom (kakršen je bil pristojni vojak) in v sprejetju na postolstvo postavilo in dalec v vložek v Ljubljano. Na zbirališču v Štefanu so mi odzvali posrebov, kdo pred vrata stražo z nasiljem balonjem. Niso mi dovolili dati k raportu ali vložiti v Štefan. Komčno. Not političnega osmisljenja so mi po času močno odpravili z vojščko eksperto v Gradec. Iz hlove se premakla v Štefan, kjer je bila spomiljena, da je klerikalni pristojni s seboj v Štefan. Battistia in nebotični državni. Ni se bil od cesarsko - kraljevih sodnic obvezan vložiti svojega političnega predstavnika, tudi kot navadne zločince?

— »Danesčetve v vednost! V vloženih listih smo privočili, da Cincel, Pakt dr. Korošca z radikalci radi valutec ni vložil v međunarodnu. Storit smo to samo začakali. Torej vložiti v međunarodnu. Korošca navzdečno temu, da z vložiti odločnostno pobitno njegovo sedanje nesrečno politično in gospodarsko delovanje. Toda gospoda se moti! Komčni izgovor, da stojite pred življenjem vloženem vladničko vrednostno pravljicu.«

— »Danesčetve v vednost! V vloženih listih smo privočili, da Cincel, Pakt dr. Korošca z radikalci radi valutec ni vložil v međunarodnu. Storit smo to samo začakali. Torej vložiti v međunarodnu. Korošca navzdečno temu, da z vložiti odločnostno pobitno njegovo sedanje nesrečno politično in gospodarsko delovanje. Toda gospoda se moti! Komčni izgovor, da stojite pred življenjem vloženem vladničko vrednostno pravljicu.«

— »Danesčetve v vednost! V vloženih listih smo privočili, da Cincel, Pakt dr. Korošca z radikalci radi valutec ni vložil v međunarodnu. Storit smo to samo začakali. Torej vložiti v međunarodnu. Korošca navzdečno temu, da z vložiti odločnostno pobitno njegovo sedanje nesrečno politično in gospodarsko delovanje. Toda gospoda se moti! Komčni izgovor, da stojite pred življenjem vloženem vladničko vrednostno pravljicu.«

— »Danesčetve v vednost! V v

se mu odstupilo za 12 K m². Predlogu je občnega odseka, da se prednosti ugodijo, če se gradba nis^o dovrši do 3. julija 1921 in se zagotovi mestni občini kupno predpravico, je občinski svet po daljši debati pridril. — Občinski svetnik g. Likozar poroča nato o poročilu mestnega gospodarskega urada glede kredita za razne povrte na ljubljanskem Gradu in se dovoli naknadni kredit 4189 K 75 vin. za že izvršena in nameravana popravila. — Isti poročevalcev poroča o poročilu nadzornika mestnih ubožnic glede zvišanja oskrbovalnega uboževca v mestnih ubožnicah ter predlaga v imenu finančnega odseka, da se zviša sedanja oskrbovalnina od 2 K na 3 K dnevno. (Sprejet.) — Nato poroča o dopisu ministrstva narodnega zdravja glede prispevka mestne občine k akciji za omoljevanje nemiričnih bolezni in se na predlog poročevalca dovoli enkratni prispevek v znesku 10.000 kron, ki se vpostavi v bodoči proračunu. Predlog je bil sprejet.

Podelitev domovinstva.

Poročevalci komisar dr. R. Fux poroča o raznih prečinkah za podelitev domovinstva ter se na njegov predlog pridržati deloma ugodni, deloma pa se da onim prislicom, ki so pristojni v inozemstvo, zagotovilo, da se jih podeli domovinska pravica, če si pridobije naše državljanstvo in plačalo predpisano takso. Edino prošnjam trgovcem Iva Buriču in Viljemu Špicerju se ne ugodji.

Poročilo upravnega odbora mestne pilsnice.

Občinski svetnik gosp. Planinšek poda nato poročilo upravnega odbora mestnega vodovoda, elektrarne in plinarne ter finančnega odseka o zvišanju obratnih stroškov mestne plinarne ter zvišanju cene plina ter predlaga, da se zviša cena plina za 1 m³ od 4 na 5 K, počenši s 1. marcem 1920. Po daljši debati, v katero posežejo občinski svetniki gg. Vencajs, Mihevc in podčutan, je bil predlog sprejet.

Poročilo ravnateljstva mestne klavirice.

Občinski svetnik g. Bončar poda poročilo ravnateljstva mestne klavirice ter finančnega odseka o zvišanju klavirnih pristojbin v mestni klavirici ter predlaga, da se zviša klavirna za vole, bike in krave od 5 na 10 K, za konje od 3 na 5 K, teleta do 6 mesecov od 2 na 3 K, za prašiče od 4 na 6 K, za drobnico na 2, oziroma 1 K; hlevinila za govedo in konje na 1 K, za druge živali na 50 vin; oglednine se istotako zviša, in sicer pri mesu na 20 vin. za 1 kg; zviša se nato še sorazmerno tehatarina in pristojbine za uporabo ledene. — Sprejet.

Poročilo obrtnega odseka.

Občinski svetnik g. Franchetti poroča o prošnji zadruge Izvoščkov za zvišanje tarifov. Izvoščki so predlagali vsled visokih nabavnih in vzdrževalnih pristojbin tridesetkratno zvišanje cenika z dne 17. marca 1902. Obrtni odsek priporoča zvišanje tega cenika v petnajstkratni štomer, ker je tridesetkratno zvišanje tega cenika pretirano. — Sprejet.

Poročilo policijskega odseka.

Občinski svetnik g. Likozar poda poročilo Gasilnega v revolucionarnem društvu ljubljanskega o delovanju tekom drugega poletja 1919 ter se poročilo odobri. — Isti poročevalci poroča o prizivu Marije Kromarjeve proti odloku mestnega magistrata glede odlokitev uporabe mestnega nasada v Kolodvorski ulici ter predlaga, da se naj da del tega nasada v njenem sklepaju pozdobi in rešitev drugih obveznosti pa prepusti gosp. županu. (Sprejet.)

Nujni predlog.

Župan dr. Tavčar stavi nato nujni predlog glede oddaje gradbe mostu na Opekarški cesti in predlaga, da se odda gradba mostu najnižjemu ponudniku tudi Steinerju in Martincu za vsto 60.400 K. Nujnost se prizna predlogu in je bil ta po kratki debati sprejet.

Nato priglaši gosp. župan drugi nujni predlog glede zvišanja pristojbin na električni cestni železnici. Sekvester cestne železnice poroča, da je zahtevalo delavstvo izplačilo 100 odstotkov doklad, od katerih dobiva že 75 odstotkov, izplačilo ostalih 25 odstokov pa zahteva do 10. marca ter grozi s stavko. Ker ni mogoče kriti teh novih izdatkov iz sedanjih dohodkov, predlaga sekvester zvišanje enotnega voznega tarifa po vseh progah od 60 vin. na 1 K, opiračo to svojo zahtevo na dejstvo, da so se tudi po drugih mestnih znotratno zvišale tarife. Da ne bi bilo treba ustaviti prometa na cestni železnici, se gosp. župan pridružuje predlogu po zvišanju voznih listkov od 60 vin. na 1 K. Predlogu se prizna nujnost ter se po daljši debati, v katero posežejo občinski svetniki gg. Vencajs, Likozar in Rojina, predlog gosp. župana sprejet.

Interpolacija.

Občinski svetnik gosp. Belliš pred gosp. župana, da se odstranijo nekateri nedostatki na Gajevi in v Kraljevi ulici in da se prepove vožnja po Kožljaski cesti. — Občinski svetnik gosp. Kocmar predlaga odstranitev slike, predstavljajočo poset blivšega cesarja Franca Josipa I. ob prilikli potresu v Ljubljani in dvorane občinskega sveta ter prenos slike v mestniško galerijo. Nato predlaga občinski svetnik gosp. Kocmar, da se posestnik Zaslopove hiše na Marjanski trgu naroči posreva hiše, oziroma stopnišča, ker je to več podpora v našljabišču stanju in končno simbol vprašanja, zakaj se je nekdanji mestni nastavljencem ostregnil pri izplačevanju plet dog, in mora namesto narediti,

Gospod župan je na nekatera varovanja in internacije nodal potrebna pojasnila, dejoma pa je obljubil dati dolasnik v prihodnji seji.

Ker se ni nikde vedjavljal k besedi in ker je bil s tem njezen črnim rod javne seje, je gosp. župan zaključil ob 9. zvezdri javno acto.

Dnevne vesti.

v Ljubljani, 10. marca 1920.

— Proslava Masarykova 70letnice. Česká obec v Ljubljani je proslavila 9. t. m. 70letnico rojstva predsednika Čehoslovaške republike T. G. Masaryka. V dvorani »Uniona« se je ob 20. zbralo polno odličnega občinstva. Deželno vlado za Slovenijo je zastopal predsednik g. dr. Brejc, mestno občino ravnatelj dr. M. Zarnik, drav. divizijski pa vsled občlosti g. generala Smiljanica g. major Andrejka in g. kapetan Lokar. O Masarykovem delovanju pred in med vojno je izčrpno predaval g. dr. R. Krivic. Spored proslave so izpolnili člani kr. opernega gledališča: nevca gdčna Zdenka Žiková in gg. I. Drvota, violinist Rih. Žika, prof. konservatorija g. I. Ravnik in populni gledališki orkester pod vodstvom kapelnika g. A. Balatke. Poleg bratov Čehov so posetili prireditve Slovenci v zelo častnem številu: znamenje, da znajo Jugosloveni ceniti nevenljive zasluge velikega Čeha. S tem smo ponovno dokumentirali svoje bratstvo in skupnost s češkim narodom, ki nas je vezala v dolgi predvojni politični borbi proti skupnemu sovražniku in ki je bila potriona s skupno preljivo krvjo na raznih bojiščih svetovne vojne. Dokumentirali smo, da hočemo skleniti tebratske vezi za prihodnost še tesnejje. O dr. Krivic je želal za svoje z ljubezijo do velikega revolucionarca profeto predavanje zasluženo priznanje. Ostali slavnostni spored je uspel istotako sijajno. Pred vsem se je odlikovala gdčna Žiková, ki je s svojo ljubko postavo in krasnim glasom vsakokrat očarala poslušalce, da aplavz ni hotel nonehati. Dobila je krasen šopek, odlikovanje, ki ga je v resnicici zaslужila. Mnogo zaslужene povhale je željal tenorist g. Drvota in violinist g. Žika. Razume se, da je bil orkester pod spremnim vodstvom kapelnika g. Balatke na višku svoje naloge. Tudi gg. Drvota, Žika in Balatka so dobili v priznanje krasne vence.

— Demobilizacija starih letnikov. V času med 20. in 24. marcem se ima izvesti demobilizacija starih letnikov, ki se nahajajo še pod orožjem in ki so danes še niso bili demobilizirani.

— S počasnega urada v Dravogradu. Z dnem 16. marca 1920. se uvede pri kr. počasnem uradu Dravograd zopet dostavljanje poštnih posiljev po selškem pismosno v slednje vasi: I. okraj: Vič, Rabenstein, Gorica, Sv. Lovrenc, Starigrad, II. okraj: Ojstrica, Sv. Duh, Velko, Kozji vrh, Morenhof, Sv. Boštjan. Dostavljanje se bo vršilo v I. okraju vsak ponedeljek, sredo in petek, v II. okraju vsak torek, četrtek in soboto.

— S počasnega urada v Guštanju. Z dnem 16. marca 1920 se uvede pri kr. počasnem uradu Guštanji dostavljanje poštnih posiljev po selškem pismosno v slednje vasi: I. okraj: Javornik, Tolsti vrh (zahodni del), Šenberg. II. okraj: Tolsti vrh (vzhodni del) Dobrije, Selovec. Dostavljanje se bo vršilo v I. okraju vsak ponedeljek, sredo in petek, v II. okraju vsak torek, četrtek in soboto.

— Poročilek v rezervi dr. Janko Pliku naj blagovoliči javiti Komandi mesta v Ljubljani s pozivom na štev. 6195/1. svoji sedanji naslov.

— Sanitetni svet. V sanitetni svet se imenujejo kot redni člani za Slovenijo prof. dr. Alfred Serko v

inuščnih bratov. Misliš smo pač, da je in originalno madžarska melodija. Zato je madžari tudi danes misli, da tule pesem, ki si jo je Medjimurec v neprestanem stilu z Madžari od nih izposodil. Toda ne vnašatevamo, da je madžarskička pesem madžarska specifičnost, da madžarski predniki, divi ih, niso imeli v svoji divji paravi pravega poveda in močnega, da nekakog dajevega razpoloženja; da Madžari niso prinesli s seboj kulturo, katera priznajo leto s stalno naselitvijo, manjšev, da so se prinesli učiti obdelovali pole, žito in pšenico v Slovanih, pri katerih so si izposodili poleg stanovanja in raznega orodja tudi vse potrebe lazarje, ki jih dočitali niso niti imeli niti potrebovali: ato vnašatevamo, da imajo melodijo Slovanov, ki voč ali manj občutajo še danes Madžare, neko skupno sorodstvo, potem se nam zdi veliko verjetnejje, da so se Madžari učili pri Slovanih peti in ne narobe. Zato menim, da govorim resnično skozi pravim, da so madžumurski narodne melodije pristoje slovenske. Da se razlikujejo od naših slovenskih pesmi, nas ne sme motiti, ker mi smo pod germanškim in latinskim vplivom svetlo narodno melodijo žaljog velikokrat pozabili. — Kakor je melodija nežno hrična, tako le hrično in polno poezije tudi besedilo pesmi. Motiv ji je ljubezen med devojkami in mladencem. Včas postane pesem »Lagovo-lagivo«: »Čuk sedi na zelenem horu, milo se zgledava. On sledi grlici brez para, pa jo občuvajoč se valji: »Či buš ti malu poslušala, keso boš sinčka zihala, ali pa ona o mašku v kočnici, ki »kuje izlizo«, da bo »vršiče žival«. »Streka pobiral, da si »bude svilice hranil, da si jih »pekel, kuhal bude«. Izvedova pesmi je kazala vstajnost zboru in njegovega vodje. Nismo še bili pristopil kmečkih sinov in hčerk, ki bi nam mogli kakega podatka. Občinstvo je vselelo te vrline centi. — k

Razstava besedil v Ljubljani je bila razložena v Ljubljani in kaže načelne občinstvo z velikim interesom posetilo, se preneslo v Maribor, da se seznaniti tudi tamobuje žensvo z načelom umetujami.

Sokolskost.

Sokol II. Krtača učna je izpelje arpet in naše srede brata Franc Bevca, doletnega našega odbornika in odbornika naše »Zgradbe«. Težko ga bomo pogrešali in to tembolj, ker je bil vedno med prvimi. Na poslednji poti ga spravimo koperativu v kraju. Natanko podobno gledališču včas počasno krije. Štefan Krapčev trž. Na tem bo očrenjen časten spomin! Odbor.

Sokol I. opozarja vse brate in sestre, da ga vrši predpredaja veterane za telovadno akademijo, ki se vrši v soboto, 13. t. m. v hotelu Union, pri br. Gorup (tvrdka Gričar in Mejč, Prešernova ulica), da si vstopnice pravodobno kupite. Zdravol k Društvo za zgradbo in vodnjarine Sokolskega doma na Vida. Redno seja 11. t. m. ob 8. zvezdri v lastni hiši. Bratje odborniki pridevate vol!

Društvene vesti in prireditve.

Očak zbor društva besedil v prestolnici politične uprave v Sloveniji se vrši dne 21. marca 1920 ob 9. dopoldne v mestni zbornicu na magistratu v Ljubljani.

Izreden občen zbor čebelarskega društva za Slovence v Ljubljani se vrši nepraktično dne 25. t. m. ob 10. dopoldne v Marijanščici, soba 54. Dnevnih red: 1. Izpramembra društvenih pravil. 2. Čebelarski zakon. 3. Slučajnosti. Eventualne predloge glede čebelarskega zakona naj se pismeno predložijo društvu do 15. t. m. Odbor.

Načmodržna poročila.

red in razpisati volitve v ustavno skupščino.

GENERAL FRANCHET D' ESPERET.

Beograd, 10. marca. Z jutrijnjem dne se pričakuje v Beogradu odhod francoškega generala Franchetta D' Espereta.

ARETRITAN LAŠKI KURIR - TIMO TAPEC DENARJA.

Beograd, 10. marca. V Beograd so pripeljali kurirja italijanskega poslanika, nekega podnarednika italijanskih karabinjerjev. Kurir je bil aretriran blizu Italijanske meje, kjer je utopil napravljen denar iz Jugoslavije v Italijo. Pri njem so našli 1 kg srebrnega denara, ki ga je namenil utopiti do meje.

ČEHO-SLOVAŠKI GENERALNI KONZUL V BEOGRADU.

LDU Sarajevo, 9. marca. Srbska Riječka poroča: Tukajšnji čeho-slovaški konzul Jan Matelj je odpotoval v Beograd, da prevzame svoje dolžnosti kot generalni konzul čeho-slovaške države.

Aprobizacija.

† Predlog stolnici. Na vsek odred je bil po 10. dobi pol kg sladkor.

† Ljubljanski predstavnik stolnici se vabil, da se zgradi v Jadranški banki radi nakazila sladkorja po slednjem redu: V četrtek trgovci iz I. do III. okraja, v petek trgovci iz IV. do VI. okraja, v soboto trgovci iz VII. do X. okraja. Stolnik je treba plačati naprej pred prevzemom. Za delo bo dobel sladkor pridobiti ter dan.

† Prodaja osnile moko na ženske sprostitev. Na rumene izkazala za cenejo prehrano dobe člani mestne upravljave cenejo moko v volni pravljicni. Gospodka ulica. Vsaka osoba dobi zasebno 3 kg bele moko št. 0 za pescivo. Kg moko stane 5 K 50 v. Vredno se zaračuna mosebel. Kdo ima dobiti več kakov 6 kg moko, mora prinesi vredno zebol. Moko se razdeljuje na tiste številke, ki so sponzori podpisom stranke ozimra konservativne ženske natiskane, oziroma napisane. Dolgo se sledi: na St. 3300 do 3300 od 8. do 9., na St. 3300 do 3450 od 9. do 10., na St. 3450 do 3540 od 10. do 11., na St. 3540 do 3620 od 11. do 12., na St. 3620 do 3700 od 12. do 1. na St. 3700 do 3780 od 3. do 4., na St. 3780 do 3860 od 4. do 5., na St. 3860 do 3940 od 5. do 6., na St. 3940 do 4020 od 6. do 7., na St. 4020 do 4100 od 7. do 8., na St. 4100 do 4180 od 8. do 9., na St. 4180 do 4260 od 9. do 10., na St. 4260 do 4340 od 10. do 11., na St. 4340 do 4420 od 11. do 12., na St. 4420 do 4500 od 12. do 13., na St. 4500 do 4580 od 13. do 14., na St. 4580 do 4660 od 14. do 15., na St. 4660 do 4740 od 15. do 16., na St. 4740 do 4820 od 16. do 17., na St. 4820 do 4900 od 17. do 18., na St. 4900 do 4980 od 18. do 19., na St. 4980 do 5060 od 19. do 20., na St. 5060 do 5140 od 20. do 21., na St. 5140 do 5220 od 21. do 22., na St. 5220 do 5300 od 22. do 23., na St. 5300 do 5380 od 23. do 24., na St. 5380 do 5460 od 24. do 25., na St. 5460 do 5540 od 25. do 26., na St. 5540 do 5620 od 26. do 27., na St. 5620 do 5700 od 27. do 28., na St. 5700 do 5780 od 28. do 29., na St. 5780 do 5860 od 29. do 30., na St. 5860 do 5940 od 30. do 31., na St. 5940 do 6

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dobavila spremno za 100.000 — kro.

Stritarjeva ulica štev. 2.

Reservni fondi 20.000.000 — kro.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Savinju, Gorički, Črnuči, Mariboru, Borovljah ter ekspozitura v Ptuju.
vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju

čuvajo in proti vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljke

vsakovrstne KREDITE

Špecjalna kreditna za dame in gospode po najnovjetih modelih.

S. Potočnik, Ljubljana, Štubičeva ul. 6/I. m.

Za dame in gospode moderno opremljeni modeli zlata prve vrste. Za naravnike, ki prinesejo blago, tudi posrežba. Obračanje, modernizira obliko, izdelovanje uniform.

664

Koncipijenta

(po možnosti s substitucijsko pravico) sprejme edenčnik dr. Karl Nedermaier v Mariboru. Vstop in plača po dogovoru.

Eterično jelkino olje

začetek in začetek ekstrakt pripravljen lekarnam, drog. zdravilščem itd. Mladičev sok (succus) prozorno čist, na debelo in debelo ohim, ki razpolaga s sladkorjem; sadne osnove in komponente za izdelavo pokalič so vedno razpoložljive za dodajitev.

Kupi se za Čehoslovačko vsaka množina vagonov

Čisto svino mast ovče volne

kakor tudi velenostni in krovne rogov po najboljši ceni. V kompenzacijo se dobri suknje za moške in ženske, steklo za čipe, posezam in drobarje. Ponudbe z vzorce in navedbo množine na začetku: První Krepák, Maribor, Tattenbachova ulica 11.

:Mašinist:

z dolgoletno prakso v obratu z raznimi parnimi stroji, več električne inštalacije in z znanjem v to stroku spadajoča popravila izvrševati, se sprejme s 1. aprilom 1920. Stanovanje, kurjava in razsvetljiva prostota. Ponudbe opremljene s prepisi spricel in na vredbo plače na Ravnateljstvo tovarne cementa Zidarsnosti.

Modni salon Stuchly - Maške

LJUBLJANA, Štubičeva ul. 3,

Dvorski trg 1.

Priporočam veliko izbiro najnovjetih svetlih klebov in čepic za dame in dekle.

Popravila tečno in skrbno v celoti.

čisti klebovi vedno v logi.

Čisto svino mast

samo na debelo po najnižjih dnevnih cenah dobavlja I. Slavonska tvornica suhomesne robe in masti

J. Grgović, Novi Gradec, Slavonija.

Tomasović i Visković

Zagreb, Jakovševa 22. Tel. 12-34. Bravaji: "Zemavis"

Veletrgovina vinom,

preporuča svoje bogate skladitite levrostale delničarske, benzinske in hrvatske vini.

Oglas.

Potrebujemo različiti materiali za pogon i uživanje. Izjavljajo se potrebitno, različiti materiali, ki bi bili voljni, da nam taj materiali pridave, neka do 15. marca a. g. podstavite očitev na material, kojim razpolazu.

Ako ponudni v cijelosti ili delnočno privremeno, odgovoriti čemo do 25. marca 1920.

Vrat i kolčina potrebnog materiala obvezni so v poslovnu lokalu, kojih se može dobiti u našem ekonomskem oddelek (G) ove direkcije.

U Zagrebu, dne 1. marca 1920.

Direktor Direkcie Zadruga.

n Ponujamo za tekajenje dobavo:

— na eno vagon

98/99% originalne ameriške prvorazredne MODRE GALICE,

128/130% orig. ameriškega in angleškega JEDNE KATRONE,

99/100% sicilijanskega RUMA, RUMPLJA, prakta štopira v lesu,

daje: Kolomez, kolbenalj, galena, klorat 80%, octeve

klarino, parafin, ang. in amer. trdo mizo, kakor tudi

kompletno pridržava v naravnih vrst samozdravsko

morske prve roke.

„ORIENT“

Centrala: WIEN I., Fleischmarkt 1.

Lastne filialne: Triest, Genova, Berlin, Budapest.

1482

kontakna industrija in trgovske akti- nlike društvo.

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

1482

Išče se pismo na posodo. Poizve se: Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nbro. 5.

Izjavljena živilja se sprejme. Ozira se le na boljšo moč. Faal Mihal, Stari trg 1/III. 1810

Išče se skladiste ali velika suha klet. Poizve se: Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 1862

Otroški voziček, dobro obranjeno, se kupi. Ponudbe na upravo Sl. Naroda pod „Voziček/1851“

Predajalka, izjurjena v špecijalski, gantlerški in manufakturini trgovini z večletno prakso, išče mesta. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 1852

Radi opustitve mlinske obrti naprodaj: **dva para umetnih kamnov** (Selbstschärfen, sistem Heller) in par valkov. Naslov uprava Sl. Nar. 1854

Prodaja se dve trivrstni, novi HARMONIKI. Študentovska ul. 11. Uršula Beber. 1857

Kupi se blagajna, sistem Wertheimer (Stahl), št. 4s. Ponudbe naj se vpošljajo na naslov: Trboveljska premogotovna družba, reprezentanca v Ljubljani, Kofinova ulica 13. 1866

Sprejemem trgovskega nastavljenja, spremnega železničarja, samostojno, stažejo moč, pod ugodnimi pogoji. A. Šunk, Ljubljana, Zaloška c. 21. 1717

Uradnik išče stanovanje in hrano avetuino brez hrane. Ponudbe pod Stalno 1832 na upravnštvo Slovenskega Naroda. 1832

Nee se za 15. marec gospodinju k trem otrokom (3, 5, 7 let) včaka slovenskega ali hrvatskega jezika. Ravno tu se sprejme boljša, spremna kuharica s prvim aprilom. Mikloščeva cesta 16., II. nadst. 1830

Izjava. Podpisani preklicem vse bozede, katere sem krivitno govoril v nedeljo, dne 29. februarja na javnem trygu čez gospoda Martina Žegala. Ivan Kodrič, Ptujška Gora.

Ugodna prilika!

Velik, nov kožuh iz najfinješega blaga, (13 lisičjih kož) je naprodaj za 12.000 K. Ponudbe takoj pod SKOZUH/1865 na upravnštvo Slovenskega Naroda. 1865

Ker se osebno nisem mogel od svojih prijateljev in znancev posloviti ob preselitvi v Maribor, kličem tem potom: Do srečnega videnja! Zdravo! Alojzij Pregelj, strojni mojster.

SLUGO sprejme Kino „IDEAL“. 1853

stroji in železje na prodaj. Proda lokomobila, stroj za drobljenje kamena, stroj za trenje peska, mlejanje betona, nekaj vozičkov poljotek, železnice, drezina, razno železje, batake it. t. d. vse iz zapuščene stavbe ga podjetnika dr. Samohorda. Stroji so deloma defektini. Ves material leži v kolodovru v Novem mestu, kjer se bo v sredo, dne 17. marca t. l. ob 1. u. v. popoldne prodal najvišjemu ponudniku. Pojasnila daje B. Skalicky, včiji višarski nadzornik v Novem mestu.

Muhi svi svečkovne znamke, vidna pisava, malo rabljena, se radi družinskih razmer prodaje. Ogledati se pri gosp. Štancerju, trgovcu, Dunaj cesta 12. 1856

Potrebujem 2 partii večjih orekarjev za krožno peč (Ringofen). Pismene ponudbe na tvrdko M. Greiner Petrinja (Hrvatsko). 1859

Jaram (Vigilatter) novi, ili rabljeni, ili v dobrom stanju. Poizve se: Anončni zavod Drago Beseljak, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 1860

Predajalka, izjurjena v špecijalski, gantlerški in manufakturini trgovini z večletno prakso, išče mesta. Naslov pove upravnštvo Slov. Naroda. 1852

Radi opustitve mlinske obrti naprodaj: dva para umetnih kamnov (Selbstschärfen, sistem Heller) in par valkov. Naslov uprava Sl. Nar. 1854

Prodaja se dve trivrstni, novi HARMONIKI. Študentovska ul. 11. Uršula Beber. 1857

Kontoristična večjo slov. in nemškega jezika v gorovu in pišavi, obenem tudi stenozaferje, išče tukajšnja veletrgovinu. Ponudbe z navedeno plačjo pod „Zanesljiva moč 1757 na upravo lista. 1757

Pozor! **Gostilničarji!** Prodano radi parmeščne odstotnosti iz Ljubljane takoj večjo množino dobrega blagega Štaferskega vina. Cena po dogovoru. Pon. pod »Dobro vino 1721. na upravo lista. 1721

Trygovska absolventinja želi vstopiti v spretnejšo kontoristično, ki zna tudi stenografsko in voditi knjigovodstvo večjega podjetja. Hrana in stanovanje v njej. Ponudbe pod „Spretna 1822“ na upravnštvo Slovenskega Naroda. 1853

Za nakup dveh hij in za razširjenje trgovine se išče takoj posojilo 60.000 do 100.000 krov proti ugodnemu pogoju ter vključi na prvo mesto. Ponudbe se prejijo na upravo. Slov. Naroda pod „Ugodno poslovanje 1878.“ 1878

Kina zelenjato vino lekarja Piccolia v Ljubljani, Dunajska cesta, krepča malokrvne, nervozne, oslabile odišče in otroke. Narodila proti povzetju. 1080

Za eksport 5 vagon la subih etiranih oliv v škatljah à 25 K nudim po ceni K 21-30 franko Sisak. Reflektanti naj se obrenejo za naslov na upravo tega lista pod „Importe 1798“ 1798

Pisarna v Ljubljani išče začačno radi prelaganja spisov v srbsčino in v svrhu jezikovnega podatka v srščini proti dogovorenemu honoraru primerno kvalificirano moč, najraje gosooda rodom Željava. Za poznejje je stalna zaposlitev mogoča. Prijazno obvestilo pod „Pisarna R. 571/1835“ na uprav. lista. 1834

Izjavljena kontoristična z daljšo praksou se sprejme za takojšnji nastop v večjo manufakturno trgovino. Predstaviti se je osebno od 3 - 4 ure popoldne, ter prinesi seboj pismeno ponudbo. Kje, pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 1769

Potri neizmerne žalosti naznajamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da je naš predragi oče, sin in brat, gospod

Sterle Franc

vojni referent

umrl 7. marca v Hercegovini, star komaj 27 let. Pogreb se je vršil 8. marca na pokopališču v Bileci. Sv. maše zadušnice se bodo darovali v raznih cerkvah. Pokojnika priporočamo v molitev in blag spomin! Bleda-Ljubljana, 10. marca 1920.

Persida, Žena. — Kandi in Milenko, sinova. — Josipina, mati.

Vsi bratje in sestre.



Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

V najglobokejši žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš nad vse ljubljeni, dobrí soprog, oče, stari oče, brat, stric, last, gospod

Ivan Vintar
posestnik in lesni trgovec

danes po dolgi in mučni bolezni previden s tolažili sv. vere v 59. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Truplo pokojnika se prepelje iz Leoniča v Ljubljani po železnični na njegov dom v Straži.

Pogreb bo v petek dne 12. t. m. ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti Straži stev. 28 na domače pokopališče.

Sv. maše se bodo brale v več cerkvah.

Naj počiva v miru!

Ljubljana-Straži, dne 10. marca 1920.

Ana, soproga. Josip, Ivan, Mihail, Lejze in Pele, sinovi. Maria, Ante Dular, roj. Vintar, Ivanka Krueger, roj. Vintar, Julija, Draža in Albinca, hčere. Josip in Franco brata Endoja, Franca Dular, Franca Krueger, zeti. Avgusta Vintar, roj. Matija, Elza Vintar, roj. Fischauer, sinahi. Ida, Stanislav, Anton, Endo, Matija, Maksa, Miljan, Zora, Lidi, vnučki in vnukinja.

Muhi svi svečkovne znamke, vidna pisava, malo rabljena, se radi družinskih razmer prodaje. Ogledati se pri gosp. Štancerju, trgovcu, Dunaj cesta 12. 1856

Predajalka za papirno trgovino upravnštvo Slovenskega Naroda. 1819

Predajalka fino izdelana polkrta za težka kocija. Vprašaj v Dobsi Domžalah. 1770

Vecja muščina Štefanikov je naprodaj. Poizve se: Jeranova ul. Štefanka 11. 1642

Gladilka (ilkaricu) traži I. Zagrebčica pravca i srednje gladilne. Labud. Pl. mene ponube na M. Klapatić, Zagreb, Gajeva ulica 18. 1782

Jehlena Magazin (Wertheimer) se prodaja. Naslov rovne Anončni zavod Drago Beseljak Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. 1777

Prodaj gorske živilje (Goisser) Štev. 1200 K in stanovanje, sprejme tako A. Šednik, Borovlje. 1751

Kontoristični telefonski aparati dobro obranjeno, traži se za kupiti. Ponudbe na upravnštvo Slovenskega Naroda pod Štefano Telčem 1808.

Opekarno ali kako drugo plodovno podjetje kapim ali pristopim kot družabnik. Pogoje spremna upravnštvo Slovenskega Naroda pod „Bodelčnost 1821“. 1821

Trygovska absolventinja želi vstopiti v spretnejšo kontoristično, ki zna tudi stenografsko in voditi knjigovodstvo večjega podjetja. Hrana in stanovanje v njej. Ponudbe pod „Spretna 1822“ na upravnštvo Slovenskega Naroda. 1853

Sprejme se proti takojšnjemu nastopu spretnejšo kontoristično, ki zna tudi stenografsko in voditi knjigovodstvo večjega podjetja. Hrana in stanovanje v njej. Ponudbe pod „Spretna 1822“ na upravnštvo Slovenskega Naroda. 1853

Hiba z dvornim v okolici Ljubljane se kupi ali vzame v najem. Ponudbe na upravnštvo Sl. Naroda pod „Poslopje 1820“. 1820

Za eksport 5 vagon la subih etiranih oliv v škatljah à 25 K nudim po ceni K 21-30 franko Sisak. Reflektanti naj se obrenejo za naslov na upravo tega lista pod „Importe 1798“ 1798

Pisarna v Ljubljani išče začačno radi prelaganja spisov v srbsčino in v svrhu jezikovnega podatka v srščini proti dogovorenemu honoraru primerno kvalificirano moč, najraje gosooda rodom Željava. Za poznejje je stalna zaposlitev mogoča. Prijazno obvestilo pod „Pisarna R. 571/1835“ na uprav. lista. 1834

Izjavljena kontoristična z daljšo praksou se sprejme za takojšnji nastop v večjo manufakturno trgovino. Predstaviti se je osebno od 3 - 4 ure popoldne, ter prinesi seboj pismeno ponudbo. Kje, pove upravnštvo Slovenskega Naroda. 1769

Potri neizmerne žalosti naznajamo vsem sorodnikom prijateljem in znancem, da je naš predragi oče, sin in brat, gospod

Predajalka za papirno trgovino upravnštvo Slovenskega Naroda. 1781

Predajalka fino izdelana polkrta za težka kocija. Vprašaj v Dobru Domžalah. 1770

Prehinc. Štev. nadpisno Muhi Življenja, naslov Štefana Štefana v Štefanji Bistci, Štefanovska ulica 11. ob 1. ob, obiskujem v preklicu vse želitev, ki sem tukaj živeli o godi v tem Trampu roj. Kocja Alojzija Življenja uročna uspešna, ter si življenjem, da mi je edinstvena in edinstvena odstotna od zasebne obdobe.

Marija Jerenko.

Cigaretni papir sledete vrste.

Golub, Čimb, Attache Tabu Vergé, Abdio in Samura príprava na dobro:

GRANAT-PA-TOMICA Ljubljana Nestni trg. 11.

Pozor! Zabrežite naslov! Pozor!

Kdor želi kupiti prima suha bukova drva

po nizki ceni, naj jih naroči pri **GENRAL DRV** Akacijska cesta 16, travnjak postaja: Sv. Peter cerkev. Postrežba točna in kultna. 1549

Specialist za ženske bolezni in par. Dr. Benjamin Ipušic

mladoglet assistent in operater ljubljanske in dunajske univerzitetne klinike (prof. E. Wertheimer) ord. na 11.-12.

Maribor, Gospoda ulica Štev. 46.

Jedilno sol dobavljajo franko Špilje „Zentrag“ Graz, Brandhofgasse 10.

deske, trame, kostanjev les, gozdove in oglie iz mehkega in trdega lesa, kupi po načini ceni vsako množino družba **Imperij v Ljubljani**, Kramov trg 10. 1333

Opekarnica pokojnega Dimitrija Gj. Štorgorija, z moderno krožno pečjo in zgradbami ter zastno kodicino žganje in nečeganje opeke se proda all da v zakup. Več pove upravitelj mase g. Tibor Perić Beograd, Kraja Petra ulica 9. 1515

Stavbeni vodja, kateri je sedaj sezidal več tovarniških poslopij v velikem industrijskem kraju v Nemški Austriji, želi priti v Jugoslavijo kot samostojna moč ali akordant k kakemu večjemu podjetju, najraje k kakim velikim tovarniškim stavbi železne stroke, ali povečanju tovarne. Reflektanti samo na stalno službo. Zmožen je vse jezikov. Cenje ponube se posijo na naslov Adil Palički Štefanov Bldndri 100 Bruck a.d. Mor. 1849

Ekonom (članek brez otrok) z dolgoletno prakso